

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně senátu Olgy Stránské a soudců Mgr. Jitky Zavřelové a Mgr. Jana Čížka ve věci

žalobkyně: **F. S. s. r. o.**
sídlem M., B. n. L.
zastoupená advokátem Mgr. Alexanderem Klimešem
sídlem Ve Vinicích 553, 276 01 Mělník

proti

žalovanému: **Generální ředitelství cel**
sídlem Budějovická 1387/7, 140 96 Praha 4
o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2016, č. j. 58/2016-900000-304.7,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 12. 1. 2016, č. j. 58/2016-900000-304.7, a rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj ze dne 11. 9. 2015, č. j. 126296-6/2015-610000-12, se zrušují a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradu nákladů řízení 11 228 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozhodnutí k rukám právního zástupce žalobkyně, Mgr. Alexandra Klimeše, advokáta.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou zdejšímu soudu dne 14. 3. 2016 se žalobkyně domáhala zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí žalovaného (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž žalovaný podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítl odvolání žalobkyně a potvrdil rozhodnutí Celního úřadu pro Středočeský kraj (dále jen „celní úřad“) ze dne 11. 9. 2015, č. j. 126296-6/2015-610000-12, kterým celní úřad uložil žalobkyni podle § 62 odst. 2 písm. c) zákona č. 307/2013 Sb., o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 344/2013 Sb. (dále jen „zákon o povinném

značení lihu“) pokutu ve výši 115 344 Kč, neboť dospěl k závěru, že se žalobkyně nevrácením 500 kusů nepoužitých kontrolních pásek ev. č. B01929I40357, 296 kusů nepoužitých kontrolních pásek ev. č. B01929I40322 a 347 kusů nepoužitých kontrolních pásek ev. č. B01929I40350 v zákonné lhůtě (do 9 měsíců od jejich převzetí) správci daně (celnímu úřadu; pozn. soudu) dopustila správního deliktu podle § 62 odst. 1 písm. l) zákona o povinném značení lihu, *in eventum* upuštění od uložené pokuty.

2. Žalobkyně v předmětné věci uvedla, že nepoužité kontrolní pásky byla podle § 39 odst. 2 zákona o povinném značení lihu povinna vrátit do 13. 7. 2015, avšak kvůli pochybení jejího zaměstnance, který si nesprávně poznamenal konec lhůty k vrácení pásek, došlo k jejich vrácení až dne 16. 7. 2015 (přibližně 62 hodin po uplynutí lhůty), kdy žalobkyně pochybení svého zaměstnance odhalila. Žalobkyně tedy neprodleně po zjištění pochybení bez jakékoliv výzvy ze strany celního úřadu vrátila předmětné pásky, a proto její jednání nenaplnilo znak společenské nebezpečnosti, respektive škodlivosti, který je obligatorním znakem správního deliktu.
3. Žalobkyně v této souvislosti namítla, že podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008-46: *„[k]ategorie správních deliktů je kategorií trestního práva v širším slova smyslu, tudíž se i pro správní delikty uplatní povinnost správního orgánu zkoumat nejen naplnění formálních znaků správního deliktu, ale také, zda jednání vykazuje daný stupeň společenské škodlivosti, tudíž materiální stránku správního deliktu“,* přičemž Nejvyšší správní soud zároveň dodal, že *„zpravidla nelze považovat jednání pachatele deliktu za nebezpečné již jen proto, že je protiprávní, neboť typová nebezpečnost vyjádřená v zákonem stanovené skutkové podstatě nepostačí a je třeba věc konkretizovat a zkoumat, zda charakter a stupeň konkrétní nebezpečnosti daného jednání se vůbec nachází v hranicích typové nebezpečnosti dané ve znacích jeho skutkové podstaty. Lze si totiž představit případy, kdy porušení veřejného zájmu je zcela minimální a jedná se o jednání, které vzhledem ke konkrétním okolnostem nevykazuje daný stupeň společenské nebezpečnosti (materiální stránku deliktu). Stupeň nebezpečnosti činu pro společnost je přitom určován zejména závažností správního deliktu, kterou lze posoudit zejména s ohledem na způsob jeho spáchání a jeho následky, okolnosti, za nichž byl spáchán, na formu a míru zavinění za předpokladu, že zavinění je zákonným znakem deliktu, a v neposlední řadě též s ohledem na osobu pachatele a případné pohrnutí, které jej ke spáchání vedly“.* V předmětné věci však dle žalobkyně došlo k uložení velmi citelné sankce pouze na základě naplnění formálních znaků deliktu, což dle jejího mínění odporuje principu subsidiarity trestní represe, zásadě přiměřenosti a účelu správního trestání.
4. Mimo to se žalobkyně domnívá, že měl žalovaný zohlednit její dosavadní bezúhonnost, příčinu neodevzdání pásek ve lhůtě, jakož i bezprostřední napravení pochybení, které nezpůsobilo žádné závažnější negativní následky.
5. Žalobkyně dále namítla, že výši uložené pokuty považuje za zcela neadekvátní a nespravedlivou a představuje pro ni velmi výrazný zásah do jejích majetkových poměrů i budoucí podnikatelské činnosti a může být i likvidační. Jelikož dolní hranice výše sankce odpovídá částce, kterou by právnická osoba byla povinna uhradit na spotřební dani z lihu v případě uvedení lihu označeného kontrolními páskami do volného oběhu, činí v předmětné věci dolní hranice sazby 115 344 Kč, což by dle mínění žalobkyně mělo vyjadřovat značnou nebezpečnost takového jednání. Vzhledem k okolnostem je však dle žalobkyně sankce nepřiměřená i v minimální výši, a proto požádala soud v případě potvrzení napadeného rozhodnutí o upuštění od trestu podle § 65 odst. 3 zákona č.

150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), neboť ve smyslu § 11 odst. 3 zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o přestupcích“), *per analogiam* postačí již samotné projednání správního deliktu k nápravě.

6. Na závěr žalobkyně dodala, že považuje stanovení minimální výše pokuty v ustanovení § 62 odst. 2 písm. c) zákona o povinném značení lihu pouze podle počtu neodevzdaných pásek za protiústavní, neboť omezuje správní uvážení příslušného správního orgánu a neumožňuje mu zohlednit závažnost protiprávního jednání. Dle žalobkyně tak i méně závažné porušení právní povinnosti může být trestáno likvidační sankcí, které Ústavní soud v nálezu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02 označil za nepřipustné. Proto žalobkyně navrhla, aby soud řízení podle § 48 odst. 1 písm. a) s. ř. s. přerušil a předložil Ústavnímu soudu návrh podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky.
7. Žalovaný ve vyjádření k žalobě uvedl, že napadené rozhodnutí i rozhodnutí celního úřadu stojí na shodných důvodech vylučujících důvodnost podané žaloby. Skutková podstata ohrožujícího deliktu v ustanovení § 62 odst. 1 písm. l) zákona o povinném značení lihu byla dle žalovaného v předmětné věci jednoznačně naplněna nevrácením celkem 1170 kusů nepoužitých kontrolních pásek ve lhůtě 9 měsíců od jejich převzetí ve smyslu § 39 odst. 2 tohoto zákona. Tento protiprávní stav spolu s ohrožením zájmu státu na řádné kontrole nakládání s kontrolními páskami spojeným s případnými fiskálními i zdravotními dopady trval do 16. 7. 2015, kdy žalobkyně z vlastní iniciativy pásky vrátila. Podle žalovaného tedy byla nepochybně naplněna formální i materiální stránka správního deliktu, přičemž konkrétní důvody porušení zákona nebyly žalobkyní v řízení nijak prokázány.
8. Žalovaný dále k výši pokuty poznamenal, že pokuta byla uložena přesně na spodní hranici zákonného rozpětí, které odvisí od výše spotřební daně připadající na nevrácené kontrolní pásky (v předmětné věci: 115 344 Kč – 1 153 440 Kč), a to právě s přihlédnutím ke krátké době, absenci úmyslu a poruchového následku, přičemž uložení nižší pokuty či upuštění od sankce zákon o povinném značení lihu neumožňuje. S argumentací žalobkyně, že je výše pokuty nepřiměřeně vysoká, žalovaný nesouhlasil, protože výši pokuty především ovlivnil počet kontrolních pásek, které žalobkyně nevrátila. Pokud by žalobkyně nevrátila například 10 ks kontrolních pásek B01929I40350 s absolutním objemem lihu ve spotřebitelském balení 350 ml, činilo by zákonné rozpětí sankce 998 Kč – 9 980 Kč. Zákonodárce konstruoval rozpětí pokuty v závislosti na výši spotřební daně připadající na nevrácenou kontrolní pásku, v důsledku čehož výše pokuty odráží míru společenské nebezpečnosti protiprávního jednání. Spodní hranice přitom vyjadřuje sankci za běžné nevrácení v zákonném termínu, zatímco horní hranice ve výši desetinásobku této částky slouží k postižení za ztrátu či zneužití kontrolních pásek. Proto žalovaný nesouhlasí s argumentací žalobkyně o nesouladu sankce se zásadou spravedlnosti a individualizace trestu. Žalovaný dále poznamenal, že žalobkyni nic nebránilo neodkládat vrácení pásek na poslední den lhůty, když vzhledem k počtu nevrácených pásek si musela být vědoma, že přinejmenším část z nich nevyužije. Zkratkovitá argumentace žalobkyně, že sankce ve výši 115 344 Kč za 3 denní překročení lhůty k vrácení pásek, je tedy dle mínění žalovaného nepřipustná.
9. Žalovaný dále podotkl, že žalobkyně své tvrzení o potenciálně likvidačním charakteru uložené pokuty nijak neprokázala (např. účetními závěrkami, přehledy zisků, atd.), avšak pohledem na její nabídku v internetovém obchodě www.e-whisky.cz lze zjistit, že cena řady nabízených prémiových lihovin přesahuje výši uložené sankce (např. Old Puteney

40y v ceně 125 000 Kč). Nadto je v případě nakládání s lihem likvidační účinek prakticky vyloučen, neboť právnické osoby povinně registrované podle zákona o povinném značení lihu skládají kauce (viz § 19 tohoto zákona) a musí plnit řadu přísných podmínek včetně stability a bezdlužnosti (viz § 18 tohoto zákona). Výše sankce pak dle žalovaného rovněž odpovídá vysoké míře odpovědnosti osob nakládajících s lihem vzhledem k výši spotřební daně a k rizikům spojeným s uvedením nekontrolovaného lihu označeného nevrácenými páskami (viz důvodová zpráva k vládnímu návrhu zákona o povinném značení lihu). Sankci přitom vzhledem ke své majetkové podstatě musí dotčená osoba pocítit.

10. Žalovaný na základě výše uvedených skutečností považuje návrh žalobkyně na předložení návrhu Ústavnímu soudu za zjevně neopodstatněný, neboť zákonodárce vymezil výši sankce podle výše spotřební daně připadající na danou kontrolní pásku, a není tudíž vymezena nijak nahodile. Spodní hranice rovněž není stanovena pevně, což by v některých případech neumožnilo individualizovat výši sankce, a tudíž nejde o případ obdobný případům v minulosti řešeným Ústavním soudem. Proto žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

Soud ze správního spisu zjistil následující skutečnosti:

11. Zaměstnanec žalobkyně do protokolu o ústním jednání konaném dne 16. 7. 2015 uvedl, že k pozdnímu vrácení kontrolních pásek došlo proto, že si do svého diáře nesprávně poznamenal termín vrácení (16. 7. 2015 namísto 13. 7. 2015).
12. Celní úřad následně příkazem ze dne 12. 8. 2015, č. j. 12696-2/2015-610000-12, uložil žalobkyni podle § 62 odst. 2 písm. c) zákona o povinném značení lihu pokutu ve výši 115 344 Kč za spáchání správního deliktu podle § 62 odst. 1 písm. l) zákona o povinném značení lihu, kterého se dopustila tím, že nevrátila nepoužité kontrolní pásky ev. č. B01929I40357 (500 kusů), ev. č. B01929I40322 (296 kusů) a ev. č. B01929I40350 (347 kusů) v zákonné lhůtě.
13. Dne 20. 8. 2015 podala žalobkyně odpor proti příkazu celního úřadu. Zdůraznila, že k pozdnímu vrácení pásek došlo v důsledku pochybení zaměstnance a že byla lhůta překročena pouze o přibližně 69 hodin. Uloženou sankci pak žalobkyně považuje za nepřiměřenou, neboť dle jejího mínění neodpovídá nebezpečnosti a škodlivosti jejího jednání. Dodala, že je pro ni uložena sankce likvidační, přičemž odkázala na nález Ústavního soudu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl ÚS 3/02.
14. Rozhodnutím celního úřadu ze dne 11. 9. 2015, č. j. 12696-6/2015-610000-12, byla žalobkyni opětovně uložena podle § 62 odst. 2 písm. c) zákona o povinném značení lihu pokuta ve výši 115 344 Kč za spáchání správního deliktu podle § 62 odst. 1 písm. l) zákona o povinném značení lihu, kterého se dopustila tím, že nevrátila nepoužité kontrolní pásky ev. č. B01929I40357 (500 kusů), ev. č. B01929I40322 (296 kusů) a ev. č. B01929I40350 (347 kusů) v zákonné lhůtě. Celní úřad přitom vyšel z nesporné skutečnosti, že kontrolní pásky nebyly vráceny v zákonné lhůtě, přičemž neshledal důvod k zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikt ve smyslu § 71 odst. 1 zákona o povinném značení lihu, neboť žalobkyně neprokázala, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. Zároveň dodal, že neúmyslné zavinění není u objektivních správních deliktů relevantní. Na závěr celní úřad doplnil, že účelem sankce je především výchova a prevence, a že žalobkyně nutně nemusí uhradit pokutu jedinou splátkou, nýbrž může požádat o posečkání úhrady daně ve smyslu § 156 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňového řádu, ve znění pozdějších předpisů, či rozložení na splátky.

15. Dne 25. 9. 2015 podala žalobkyně odvolání proti rozhodnutí celního úřadu. Domnívá se, že je sankce nespravedlivá, neboť vrácení kontrolních pásek po lhůtě je trestáno stejně, jako by pásy nebyly vráceny vůbec. Zdůraznila, že po odhalení pochybení ihned zjednala nápravu a přijala opatření zabráňující jeho opakování. Závěrem navrhl, aby žalovaný upustil od uložené sankce, neboť se doposud nedopustila žádného deliktu a své daňové povinnosti řádně a včas plnila.
16. Žalovaný napadeným rozhodnutí odvolání žalobkyně zamítl a rozhodnutí celního úřadu potvrdil. Zopakoval, že nevrácení celním úřadem vymezených kontrolních pásek je nespornou skutečností, přičemž objektivní odpovědnost žalobkyně za správní delikt nevyžaduje žádné zavinění, nýbrž se obligatorně trestá pokutou. K samotné výši pokuty doplnil, že spodní hranice odpovídající dani z lihu, kterou by z lihovin bylo třeba uhradit při jejich označení kontrolní páskou, představuje sankci za běžné nevrácení v zákonném termínu, zatímco horní hranice ve výši desetinásobku této částky slouží k postižení za zneužití kontrolních pásek. Žalovaný proto konstatoval, že žalobkyně stanovila rozmezí uložené pokuty počtem 1170 kusů kontrolních pásek, které nevrátila v zákonném termínu, a celní úřad po zohlednění „polehčujících okolností“ (nezneužití pásek, brzké vrácení, aktivita žalobkyně) uložil pokutu na samé spodní hranici sazby. Žalovaný závěrem poznamenal, že v předmětné věci neshledal důvod k zániku odpovědnosti žalobkyně za správní delikt podle § 71 odst. 1 zákona o povinném značení lihu.

Soud v předmětné věci vycházel z následně uvedených ustanovení právních předpisů:

17. Podle § 39 odst. 2 zákona o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 344/2013 Sb. „[d]ržitel je povinen nepoužitou kontrolní pásku vrátit správci daně nejpozději do 9 měsíců ode dne jejího převzetí.“
18. Podle § 39 odst. 2 zákona o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. „[d]ržitel je povinen nepoužitou kontrolní pásku vrátit správci daně nejpozději do 24 měsíců ode dne jejího převzetí.“
19. Podle § 62 odst. 1 písm. l) zákona o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 344/2013 Sb. „[p]rávnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel dopustí správního deliktu tím, že v rozporu s § 39 odst. 1, 2 nebo 3 nevrátí kontrolní pásy.“
20. Podle § 62 odst. 2 písm. c) zákona o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 344/2013 Sb. „[z]a správní delikt se uloží pokuta od částky odpovídající spotřební dani z lihu, kterou by byla právnícká nebo podnikající fyzická osoba povinna uhradit, pokud by uvedla do volného daňového oběhu líh označený kontrolní páskou
1. předanou v rozporu s § 32 odst. 1 jiné osobě, do desetinásobku této částky, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. b), nebo
 2. kterou v rozporu s § 39 odst. 1, 2 nebo 3 nevrátila, do desetinásobku této částky, jde-li o správní delikt podle odstavce 1 písm. l).“
21. Podle § 62 odst. 1 písm. m) zákona o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. „[p]rávnícká nebo podnikající fyzická osoba se jako držitel dopustí přestupku tím, že v rozporu s § 39 odst. 2 nevrátí kontrolní pásy.“
22. Podle § 62 odst. 2 písm. c) zákona o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. „[z]a přestupek lze uložit pokutu do desetinásobku částky odpovídající spotřební dani z lihu, kterou by byla právnícká nebo podnikající fyzická osoba povinna uhradit, pokud by uvedla do

volného daňového oběhu líh označený kontrolní páskou, kterou v rozporu s § 39 odst. 2 nevrátila, jde-li o přestupek podle odstavce 1 písm. m).“.

23. Soud v předmětné věci rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení takový postup soudu akceptovali.
24. Soud na základě včas podané žaloby přezkoumal napadené rozhodnutí, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a to v mezích žalobkyní uplatněných námitek, přičemž vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu (viz § 75 s. ř. s.).
25. Soud podle usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, publ. pod č. 3528/2017 Sb. NSS, je při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, jímž bylo rozhodnuto o vině a trestu za správní delikt povinen přihlédnout k zásadě zakotvené v čl. 40 odst. 6 větě druhé Listiny základních práv a svobod a posoudit trestnost činu podle pozdější právní úpravy, je-li pro pachatele příznivější.
26. S přihlédnutím k zásadě zakotvené v čl. 40 odst. 6 větě druhé Listiny základních práv a svobod musel soud věc žalobkyně posoudit podle úpravy, která je pro žalobkyni příznivější. Soud v tomto ohledu konstatuje, že čl. XLVII odst. 7, 14, 17 a 18 zákona č. 243/2016 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím celního zákona, došlo s účinností od 29. 7. 2016 (tj. až po skončení předmětného správního řízení) k novelizaci ustanovení § 39 odst. 2 a § 62 odst. 1 a 2 zákona o povinném značení lihu ve prospěch žalobkyně, neboť lhůta k odevzdání odebraných kontrolních pásek se prodloužila z 9 na 24 měsíců a neodevzdání pásek ve stanovené lhůtě bylo vyčleněno jako samostatný přestupek podle § 62 odst. 1 písm. m) zákona o povinném značení lihu, ve znění účinném od 29. 7. 2016, za který je možné uložit podle § 62 odst. 2 písm. d) zákona o povinném značení lihu, ve znění účinném od 29. 7. 2016, pokutu do výše desetinásobku částky odpovídající spotřební dani z lihu, kterou by osoba byla povinna uhradit v případě uvedení lihu označeného kontrolní páskou do volného daňového oběhu. Spodní hranici pokuty tedy zákon o povinném značení lihu, účinném od 29. 7. 2016, nově nestanovuje.
27. Soud na základě výše uvedené změny zákona o povinném značení lihu konstatuje, že jednání žalobkyně, která vrátila nepoužité kontrolní pásky přibližně po devíti měsících od jejich převzetí, a tedy před uplynutím nově stanovené lhůty 24 měsíců od převzetí kontrolních pásek, nenaplnuje znaky skutkové podstaty přestupku podle § 62 odst. 1 písm. m) zákona o povinném značení lihu, ve znění zákona č. 183/2017 Sb. Soudu tedy nezbylo, než v souladu se závěry rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu vyjádřenými v usnesení ze dne 16. 11. 2016, č. j. 5 As 104/2013-46, i bez výslovného návrhu žalobkyně zohlednit zánik trestnosti jednání žalobkyně po právní moci napadeného rozhodnutí i po podání předmětné žaloby, a napadené rozhodnutí stejně jako rozhodnutí celního úřadu zrušit.
28. Soud se tedy dále nezabýval ani návrhem žalobkyně na moderaci uložené pokuty (resp. upuštění od trestu) podle § 65 odst. 3 s. ř. s.
29. Soud rovněž neshledal žádný důvod obracet se s návrhem podle čl. 95 odst. 2 Ústavy České republiky na Ústavní soud, protože minimální výše pokuty podle ustanovení § 62 odst. 2 písm. c) zákona o povinném značení lihu je stanovena částkou odpovídající spotřební dani z lihu, kterou by osoba měla uhradit, pokud by do oběhu uvedla líh označený

neodevzdanými páskami. Minimální výše pokuty tedy závisí na počtu odebraných kontrolních pásek a potažmo samotným subjektem předpokládané ekonomické aktivity, neboť daný subjekt by v případě využití pásek nehradil pokutu ale spotřební daň, a tudíž je likvidační charakter minimální výše pokuty prakticky vyloučen. Předmětná věc proto není obdobná případu řešenému Ústavním soudem v nálezu ze dne 13. 8. 2002, sp. zn. Pl. ÚS 3/02, v němž soud zrušil spodní hranici pokuty ve výši 500 000 Kč za porušení § 106 odst. 3 písm. c) zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu, ve znění pozdějších předpisů, spočívajícím v užívání dvou místností k podnikání v rozporu s kolaudačním rozhodnutím, neboť v předmětné věci je spodní sazba pokuty za nevrácení kontrolních pásek zákonodárcem přímo navázána na ekonomickou aktivitu subjektu, a tudíž zohledňuje jeho majetkovou situaci ve smyslu názoru Ústavního soudu.

30. Soud pro úplnost dodává, že neshledal důvodnou námitku žalobkyně, že její jednání nenaplnilo znak společenské nebezpečnosti, respektive škodlivosti, který je obligatorním znakem správního deliktu podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 10. 2008, č. j. 7 Afs 27/2008-46. Soud konstatuje, že Nejvyšší správní soud odvozuje společenskou nebezpečnost především z povahy chráněného zájmu. Tu lze odvodit z důvodové zprávy k zákonu o povinném značení lihu, která mezi důvody potřeby nové úpravy mimo dílčích věcných a legislativních nedostatků uvedla vypuknutí metylalkoholové aféry v srpnu 2012, přičemž účelem zákona dle důvodové zprávy *„je zejména zamezit nelegální výrobě lihu a zajistit, aby výroba, dovoz, prodej, skladování, distribuce a vývoz lihu probíhal v souladu s platnými právními předpisy, zejména s předpisy, které upravují nakládání s lihem a spotřební daně, a tím zamezit daňovým a celním únikům a zajistit potřebnou ochranu spotřebitele“*. Důvodová zpráva k tomu dodává, že současná úprava (pozn. soudu: zákon č. 676/2004 Sb., o povinném značení lihu a o změně zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů) stanovuje povinnost značit spotřebitelské balení lihu kontrolní páskou, která se při otevření znehodnotí, avšak značeny jsou pouze série kontrolních pásek. Z uvedených skutečností plyne, že zákon o povinném značení lihu měl ambice mimo finančních zájmů státu chránit též lidské zdraví a život, a to mimo jiné prostřednictvím změny úpravy značení lihu kontrolními páskami. Záměrem bylo v této souvislosti také *„sjednotit obsah zákona tak, aby byla přesně definována práva a povinnosti z něj vyplývající v návaznosti na úpravu správního trestání a právní úprava odpovídala soudobým zásadám právní úpravy správního trestání. Vzhledem k tomu, že současná právní úprava činí v praxi interpretační potíže, je nutné upravit některá ustanovení v souladu s výše zmíněnými zásadami, aby byly všechny skutkové podstaty správních deliktů stanoveny v návaznosti na stanovení konkrétní hmotněprávní povinnosti. V závažných případech se upravuje sankce ve výši odvozené od potenciálně uhrazené spotřební daně z lihu a stanoví se další povinnosti při nakládání s kontrolními páskami tak, aby byla eliminována možnost jejich zneužití k označování mimobalančního lihu“*. Zákon tedy stanovením povinností při nakládání s kontrolními páskami a souvisejícími sankcemi usiluje o zamezení jejich zneužití, a to s cílem ochránit spotřebitele a finanční zájmy státu. Porušení uložených povinností proto ohrožuje řádné fungování zavedeného systému značení lihu a znamená potenciální riziko pro zdraví spotřebitelů a finanční zájmy státu. Skutečnost, že v předmětné věci jednání žalobkyně nezpůsobilo žádnou újmu, však nic nemění na tom, že protiprávní nakládání s kontrolními páskami (tj. i neodevzdání nevyužitých pásek v lhůtě) ohrožuje řádné fungování tohoto systému, přičemž s přihlédnutím ke chráněným hodnotám představuje samotné ohrožení fungování systému nebezpečí pro společnost.

31. Soud nepřisvědčil ani související argumentaci žalobkyně, že jí byla uložena sankce pouze na základě naplnění formálních znaků deliktu, a že žalovaný nezohlednil její dosavadní bezúhonnost, příčinu neodevzdání pásek ve lhůtě, jakož i bezprostřední napravení pochybení, které nezpůsobilo žádné závažnější negativní následky, což dle jejího mínění odporuje principu subsidiarity trestní represe, zásadě přiměřenosti a účelu správního trestání. Z rozhodnutí celního úřadu plyne, že při vyměření pokuty přihlédl ke skutečnosti, že žalobkyně sama odhalila vlastní pochybení a nezpochybnila jej, přičemž výše trestu dle jeho závěru odpovídá smyslu a cílům normy a bude mít výchovný účel. Celní úřad se tedy zjevně zabýval skutkovými okolnostmi předmětné věci a při stanovení pokuty v rámci zákonného rozpětí přihlédl k jednání žalobkyně a stanovil pokutu na jeho samé spodní hranici. Žalovaný závěr i úvahu celního úřadu potvrdil, přičemž k argumentaci žalobkyně o nepřiměřené výši pokuty dále dodal, že zákon o povinném značení lihu neumožňuje správnímu orgánu uložit pokutu mimo zákonem dané meze. Spodní hranice je přitom dle žalovaného legitimní a ústavně konformní a uložená pokuta je spravedlivá a odpovídá typové závažnosti deliktního jednání žalobkyně (ohrožení chráněného zájmu). Žalovaný i celní úřad tedy nehodnotili pouze formální naplnění litery zákona, nýbrž při stanovení výše sankce v rámci rozpětí daného zákonem o povinném značení lihu zohlednili okolnosti případu žalobkyně, a proto soud konstatuje, že byla zachována přiměřenost i účel správního trestání. Soud v tomto ohledu dodává, že sankce za porušení povinnosti stanovené zákonem o povinném značení lihu mají obecně spíše preventivní charakter, neboť jejich cílem je zajistit řádné fungování systému značení lihu, a proto soud neshledává argumentaci žalobkyně o porušení principu ultima ratio příležitou.
32. Na závěr soud dodává, že v předmětné věci byla pokuta uložena na samé spodní hranici tehdejší sazby, což dle soudu odpovídá skutkovým okolnostem případu. Žalobkyně nesporně neodevzdala větší množství (1170 kusů) kontrolních pásek ve lhůtě tehdy zákonem stanovené, avšak učinila tak neprodleně po odhalení pochybení svého zaměstnance, přičemž porušení zákona nezpochybnila. Při stanovení výše pokuty byly tyto skutkové okolnosti případu zohledněny, a proto lze pokutu považovat za dostatečně individualizovanou. Likvidační charakter pokuty nebyl ze strany žalobkyně nijak prokázán, a tudíž soud neshledal argumentaci žalobkyně o nepřiměřenosti pokuty důvodnou.
33. Soudu však i přes nedůvodnost uplatněných námitek nezbylo, než výrokem pod bodem I zrušit napadené rozhodnutí z důvodu zániku trestnosti jednání žalobkyně, a podle § 78 odst. 3 s. ř. s. zrušit i rozhodnutí celního úřadu, na které se zánik trestnosti také vztahuje, přičemž podle § 78 odst. 4 s. ř. s. soud dále vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. V dalším řízení je žalovaný podle § 78 odst. 5 s. ř. s. vázán právním názorem soudu vyjádřeným v tomto rozsudku.
34. Soud výrokem pod bodem II podle § 60 odst. 1 věty první s. ř. s. přiznal žalobkyni, která byla ve věci úspěšná, přestože soud neshledal její námitky důvodné, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobkyni v řízení vznikly, spočívají v zaplaceném soudním poplatku ve výši 3 000 Kč a v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobkyně advokátem. Ty jsou tvořeny odměnou za dva úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby) podle vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „advokátní tarif“), přičemž sazba odměny za jeden úkon právní služby činí dle 3 100 Kč [§ 7, § 9 odst. 4 písm. d) advokátního tarifu]. Odměna je dále tvořena dvěma paušálními

částkami ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 advokátního tarifu) a částkou 1428 Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše nákladů, které žalobkyni v tomto řízení vznikly, tedy činí 11 228 Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobkyni náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Alexandera Klimeše, advokáta (§ 149 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 20. prosince 2018

Olga Stránská, v. r.
předsedkyně senátu